

การประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 40
กุสุมา กรองทิพย์¹, ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงคล²

THE PROJECT EVALUATION LIVING LIBRARY OF
SRITHEPPRACHASAN SCHOOL UNDER PHETCHABUN
SEDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 40
KUSUMA KRONGTHIP¹, POOMPIPAT RUKPONMONGKOL²

Received: March 26, 2020

Revised: August 25, 2020

Accepted: November 30, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 โดยประเมินปัจจัยนำเข้า ประเมินกระบวนการดำเนินงาน และประเมินผลผลิตของโครงการ และเพื่อหาแนวทางพัฒนาโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 แหล่งข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 337 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนรวม จำนวน 49 คน นักเรียน จำนวน 285 คนและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน มีแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครู จำนวน 30 ชุด นักเรียน จำนวน 30 ชุด รวมทั้งสิ้น 60 ชุด แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารและครู จำนวน 30 ชุด

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ผลการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบุคลากรดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านสถานที่ตามลำดับ ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้าน D = Do (ปฏิบัติ) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินตามเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ผลการประเมินความเหมาะสมด้านผลผลิตของโครงการสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ได้แก่ นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ในการค้นคว้าหาข้อมูล

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²อาจารย์ที่ปรึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

และได้รับประโยชน์กับการใช้ห้องสมุด รองลงมาคือนักเรียนได้รับความรู้และประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ และนักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการคิด และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

2. แนวทางพัฒนาการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 40 แนวทางการพัฒนาด้านปัจจัยเบื้องต้น สรุปได้ดังนี้ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ด้านบุคลากรดำเนินงาน ได้แก่ ควรพัฒนาครูให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และสามารถดำเนินโครงการ ให้บรรลุเป้าหมาย ด้านทรัพยากรสารสนเทศ การพัฒนาให้มีวัสดุ อุปกรณ์ ให้มีความสอดคล้องและเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม ด้านสถานที่วิเคราะห์ความพร้อมของโรงเรียนด้านอาคารสถานที่เพื่อออกแบบกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม แนวทางการพัฒนาโครงการ ได้แก่ ด้าน P=Plan (วางแผน) ทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบและจัดทำโครงสร้างบุคลากร ด้าน D = Do (ปฏิบัติ) มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน ด้าน C = Check(ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน) จัดทำแผนบูรณาการการใช้ห้องสมุด ด้าน A = Action (ปรับปรุงแก้ไข) ประเมินผลการเรียนรู้เน้นการตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ และมีการจัดทำรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียน

Abstract

The objectives of this research were to evaluate the live library project of Srithep Prachasan School under the Phetchabun Secondary Educational Service Area Office 40 through the evaluation of input factors, the process and output, and to determine the guidelines for developing the live library project of Srithep Prachasan School under the Phetchabun Secondary Educational Service Area Office 40. Data were collected from the population of 337 people, consisting of school administrators and teachers, totaling 49 people, 285 students and 17 experts. 30 copies of the questionnaires were distributed to school administrators and teachers and 30 copies to students, totaling 60 copies. In addition, 30 copies of interview were used to ask data from school administrators and teachers.

The results of this research indicated as follows: The analytic results of evaluating the living library project of Secondary Educational Service Area Office 40 could be divided into two steps: 1. Overall suitability of input factors was at a high level. When individual aspects were considered, an aspect with the highest mean was personnel, followed by information resources, and location, respectively. Overall suitability of the project's operation process was at a high level. When individual aspects were considered, Do (D) was at a high level. All aspects met the set criteria. Overall suitability of the project's output was at a high level. When individual aspects were considered, an aspect with the highest mean was that students know how to use the library as a learning source for researching information and gain benefits from using the library, followed by students receive knowledge and benefits from participating in

the project, and students develop thinking skills and learn to use information technology, respectively.

2. The guidelines for developing the live library project of Secondary Educational Service Area Office 40 could be summarized as follows: in terms of input factors and personnel, teachers' understanding about the objectives should be enhanced so that they could perform their duties to achieve the goals. In terms of information resources, materials and equipment should be developed to be consistent and sufficient for activities demand. In terms of location, the readiness of the school and the buildings should be analyzed to design the activities appropriately. The guidelines for project development included Plan (P) by issuing an order to appoint a responsible committee and develop a personnel structure; Do(D) by organizing reading promoting activities; Check (C) by preparing an integrated library use plan; and Action (A) by evaluating learning outcomes through emphasis on real situations with a variety of methods. Learning exchanges and successful presentations, and students' learning reports should be promoted as well.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม 2545, 2553) มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก 1)เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในยุคโลกาภิวัตน์การพัฒนาตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติที่สำคัญ ยังเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมสนับสนุนและการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการ อ่านรักการค้นคว้าการเขียนการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์คิดสร้างสรรค์ตลอดจนการบูรณาการโดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และการสอนและกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญที่จะพัฒนาไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสอดคล้องกับนโยบายของ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 2)

ปีงบประมาณ 2552 - 2553 การพัฒนาห้องสมุดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบายห้องสมุด 3 ดี ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาห้องสมุดให้มีชีวิตแล้ว กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดนโยบายการพัฒนาห้องสมุดของ สถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้าของนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ เนื่องจากห้องสมุดในโรงเรียนเปรียบเสมือน ชุมทรัพย์ทางปัญญาเป็นแหล่งรวมความรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายและห้องสมุดยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วย สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

จากผลการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่เคยมีการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบมาก่อน จึงทำให้โรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบโครงการไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับโครงการห้องสมุดมีชีวิต ที่จะนำมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาโครงการทำให้

โครงการไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งไว้ขาดการสนับสนุนที่ถูกต้องตรงความต้องการอย่างแท้จริง นอกจากนี้การดำเนินงานโครงการห้องสมุดมีชีวิตยังมีบทบาทต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และนิยักรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ดังนี้ผู้ประเมินจึงเห็นว่าควรมีการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิตอย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำเสนอต่อผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อนำไปพิจารณาและนำไปตัดสินใจในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขการดำเนินโครงการห้องสมุดมีชีวิตให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40
 - 1.1 เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40
 - 1.2 เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40
 - 1.3 เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40

ขอบเขตการวิจัย

ประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบด้วยวิธีการเชิงระบบ(System Approach) (สุนันท์ อินทนิล, 2555, หน้า 36). (2555). ประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process) 3) ด้านผลผลิต (Output)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ ครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนศรีเทพประชารศรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น 285 คน

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในการประเมินโครงการสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process)

3) ด้านผลผลิต (Output)

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาโครงการศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการประเมินโครงการครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 30 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น 37 คน

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรในการประเมินแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในด้านบุคลากรดำเนินงาน ด้านทรัพยากร
ด้านสถานที่ และด้านงบประมาณ

2. ด้านกระบวนการ (Process)

2.1 ขั้ววางแผน

2.2 ขั้วปฏิบัติ

2.3 การตรวจสอบ

2.4 การปรับปรุงแก้ไข

3. ด้านผลผลิต (Output)

3.1 การเรียนการสอนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน ครูและชุมชนได้

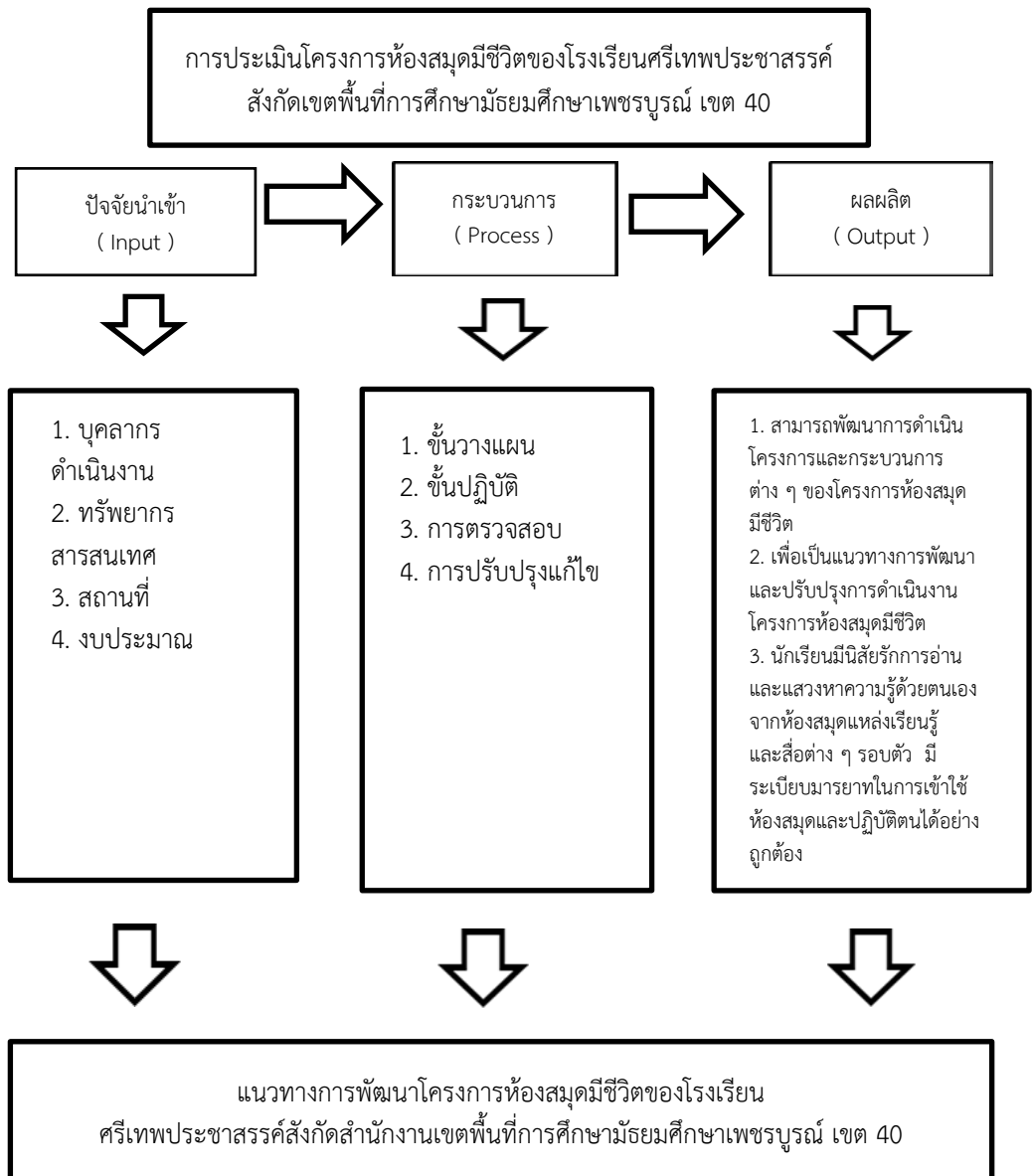
3.2 นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด
แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ รอบตัว

3.3 นักเรียนรู้ระเบียบมารยาทในการเข้าใช้ห้องสมุดและปฏิบัติตนได้อย่าง
ถูกต้อง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น 337 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินโครงการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบประเมินสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียนเกี่ยวกับการประเมินโครงการ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านร่มเกล้า 4 พบว่า ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน และฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียน มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน เท่ากับ 0.99 ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียน เท่ากับ 0.96

2. แบบสัมภาษณ์การประเมินโครงการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อขอความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ไปส่งให้กลุ่มตัวอย่างโดยตรงและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งติดตามรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจนครบร้อยละ 100

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจแบบสอบถามการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ที่ได้รับกลับคืนมา

วิเคราะห์ข้อมูล

3. การวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัย

นำเข้ากระบวนการดำเนินงานและผลผลิตของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าร้อยละ (%) แล้วนำค่ามาแปลความหมายโดยวิธีการของ (ลิเคิร์ท, 1967, อ้างถึงใน บุรินทร์ รุจจนพันธุ์, 2556, หน้า 45) มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ความเหมาะสม ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ความเหมาะสมระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ความเหมาะสมระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินการปฏิบัติงานของโครงการที่มีค่าเฉลี่ย ≥ 3.50 เป็นเกณฑ์การประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 นำข้อมูลที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการแจกแจงความถี่ และจัดลำดับความสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินของการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ผลการประเมิน
		μ	σ	ระดับ	
1	ด้านบุคลากรดำเนินงาน	3.99	0.74	มาก	ผ่านเกณฑ์
2	ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	3.85	0.65	มาก	ผ่านเกณฑ์
3	ด้านสถานที่	3.84	0.64	มาก	ผ่านเกณฑ์
4	ด้านงบประมาณ	3.83	0.63	มาก	ผ่านเกณฑ์
รวมทั้งหมด		3.86	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.86$, $\sigma=0.61$) ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบุคลากรดำเนินงาน ($\mu=3.99$, $\sigma=0.74$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านงบประมาณ ($\mu=3.83$, $\sigma=0.63$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินของการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนศรีเทพประชานุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ผลการประเมิน
		μ	σ	ระดับ	
1	P=Plan (วางแผน)	3.93	0.62	มาก	ผ่านเกณฑ์
2	D = Do (ปฏิบัติ)	4.06	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
3	C = Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน)	3.73	0.73	มาก	ผ่านเกณฑ์
4	A = Action (ปรับปรุงแก้ไข)	3.92	0.69	มาก	ผ่านเกณฑ์
รวมทั้งหมด		3.91	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนศรีเทพประชานุสรณ์ ด้านปัจจัยด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.91$, $\sigma = 0.58$) ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ D = Do (ปฏิบัติ) ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.53$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ C = Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน) ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.73$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินของการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชานุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ด้านผลผลิตของโครงการ(Output) ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ผลการประเมิน
		μ	σ	ระดับ	
1	นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ในการค้นคว้าหาข้อมูล และได้รับประโยชน์กับการใช้ห้องสมุด	3.83	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์
2	นักเรียนได้รับความรู้และประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ	4.17	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
3	นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการคิด และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.00	0.74	มาก	ผ่านเกณฑ์
4	นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและเลือกกิจกรรมตามความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของตนเอง	3.60	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
รวมทั้งหมด		3.83	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ด้านผลผลิตของโครงการ(Output) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.83, \sigma=0.61$) ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลผลิตของโครงการ(Output) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.84, \sigma=0.61$) ซึ่งผลการประเมินตามเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ในการค้นคว้าหาข้อมูล และได้รับประโยชน์กับการใช้ห้องสมุด ($\mu=4.27, \sigma=0.78$) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและเลือกกิจกรรมตามความสนใจความต้องการและศักยภาพของตนเอง ($\mu=3.60, \sigma=0.77$)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินตามเกณฑ์พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการการในภาพรวมด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงว่ามีความเหมาะสม และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านคือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและเลือกกิจกรรมตามความสนใจความต้องการและศักยภาพของตนเอง ผลการหาแนวทางการพัฒนาของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่าแนวทางการพัฒนาให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและเลือกกิจกรรมตามความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของตนเอง ควรดำเนินการ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่ามีความเหมาะสม และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การ ปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์การแสดงความเหมาะสม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครู ให้ความสนใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ครอบคลุมในการดำเนินงานทุกอย่าง และครูมีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการประเมินของ ปิยะธิดา วงศ์ประสิทธิ์ (2558, หน้า 108) ได้ศึกษา

เกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนนาบ่อคำวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า การจัดกิจกรรมเป็นไปตามแผนปฏิบัติการ โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีการวางแผนการ จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่หลากหลาย รูปแบบด้วยความประหยัด และผู้รับผิดชอบ โครงการมีการจัดประเมินผลหลัง การจัดกิจกรรมแล้ว นำไปปรับปรุงในครั้งต่อไป ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงว่ามีความเหมาะสม และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้าน คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและเลือกกิจกรรมตามความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของตนเอง ผลเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า วิธีการในการออกแบบกิจกรรมยังไม่ชัดเจน โดยไม่มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันครบทุกภาคส่วนในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เซน (Zain, 2012, อ้างอิงใน อำนาจ บุญทรง, 2559 , หน้า 47) ได้ทำการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รายวิชาคณิตศาสตร์ตามทฤษฎีการสร้างสรรคความรู้ (Constructivism) ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการเรียนรู้ได้ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student - Centred Learning : SCL) ช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือทั้งในและนอกห้องเรียนสูงขึ้น

แนวทางการพัฒนาด้านผลผลิตของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าแนวทางการพัฒนาให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและเลือกกิจกรรมตามความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของตนเอง ควรดำเนินการ ที่ผลเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า มีการประชุม ชี้แจงรายละเอียดโครงการและกิจกรรมแก่ผู้บริหาร คณะครู และนักเรียน ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และสามารถดำเนินโครงการ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้ มีการกำหนดโครงการเรียนรู้รายบุคคลที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะเรียนรู้อย่างไรโดยพิจารณาว่าความรู้ที่เราจะแสวงหานั้นช่วยให้เราถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ความสนุกสนานที่จะเรียนหรือไม่ ประหยัดเงินและเวลามากน้อยเพียงใด และการสร้างห้องสมุดของตนเองหมายถึงการรวบรวมรายชื่อ ข้อมูล แหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ตรงกับความสนใจเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญญา สุขแสน (2546, หน้า45-46) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต ผลการวิจัยพบว่า การบริการวัสดุห้องสมุดที่หลากหลายรูปแบบ ใหม่ทันสมัย มีคุณค่าต่อผู้ใช้บริการ รวมทั้งการจัดองค์การให้อ่านวยประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้บริการให้มากที่สุด เช่น การจัดพิพิธภัณฑน์ในพื้นที่ใกล้เคียง หรืออาคารเดียวกับห้องสมุด ให้ผู้ใช้ห้องสมุดพึงพอใจกลับมาใช้บริการประจำ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 พัฒนาด้านนโยบาย

1.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลการประเมินโครงการนี้ ไปพัฒนาต่อยอดกระบวนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะของการนิเทศ กำกับติดตาม

1.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลการประเมินโครงการนี้ไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาให้แก่ผู้ที่สนใจต่อไป

1.1.3 สถานศึกษาควรนำผลการประเมินโครงการนี้ ไปพัฒนาต่อยอดกระบวนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะของการนิเทศ กำกับติดตาม

1.2 พัฒนาด้านองค์กร

1.2.1 สถานศึกษา ควรนำผลการประเมินโครงการนี้ ไปวิจัยและพัฒนาต่อยอดกระบวนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะของการนิเทศ กำกับติดตาม

1.2.2 สถานศึกษา ควรนำผลการประเมินโครงการนี้ ไปเน้นการสร้างระบบพี่เลี้ยงของสถานศึกษา

1.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการประเมินโครงการนี้ ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 พัฒนาด้านบุคลากร

1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการประเมินโครงการนี้ ไปสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรและนักเรียนเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของโครงการ

1.3.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการควรนำผลการประเมินนี้ ไปดำเนินการโครงการให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

1.3.3 ครูผู้สอน ควรนำผลการประเมินโครงการนี้ไปจัดทำแผนงาน ปฏิทินปฏิบัติงาน แนวทางการดำเนินงานของโครงการอย่างต่อเนื่องและชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการพัฒนาผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะ

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปีของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2542-2551)**. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สุนันท์ อินทนิล. (2555). **ห้องสมุดมีชีวิตในบริบทของ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ**. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปิยะธิดา วงศ์ประสิทธิ์. (2558). **การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนนาบ่อคำ วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41**. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อำนาจ บุญทรง. (2559). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รายวิชาคณิตศาสตร์ตาม ทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้**. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปัญญา สุขแสน. (2559). **การพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต**. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- Likert, R. (1967). **The Human Organization: Its Management and Value**. New York: McGraw- Hill Book.

